

KÅRÖD- HEDE

Kadet nr 8: 1997

Organ för släktföreningen Kåröd-Hede, Myckelby, Orust

ÖFÖRANDES SPALT

Ännu ett år har förflutit utan att medföra någon större påverkan på vår förening. Några av våra kära medlemmar har, med ålderns rätt, lämnat oss men sådan är ju naturens gång.

Detta exemplar av vårt årsblad omfattar en fortsättning av vårt släktregister som vår arkivarie Gunnar Josefsson tagit fram. Vi tackar Gunnar hjärtligt och hoppas på god fortsättning.

Vår värderade medarbetare Barbro Lundgren har bitt sina bägge söner berätta för oss om sina upplevelser och intressen. Dessa båda artiklar hittar Ni också i bladet.

Vidare följer en fortsättning på Lars Torstenssons berättelse från förra året. Vi tackar för dessa skrifter och hoppas att fler skall känna sig manade att lämna bidrag i framtiden.

1998 medför ju nytt årsmöte och vi hoppas på god uppslutning till detta. Årsmötet kommer att äga rum i början av september månad.

God Jul och Gott Nytt År

önskar

Bengt Olof Bengtson

TRE MILITÄRER OCH SVÅGRAR PÅ STILLINGSÖN

Släktbakgrund, gården Angrimseröd

Nils och Inger Rasmusson på Kåröd, som släktföreningen utgår ifrån, hade 10 barn. Sonen Berndt Nilsson (1789-1867) var den som övertog Kåröds gård. Nilsson var gift två gånger och hade barn i båda giftena. Förhållandet mellan de båda barnkullarna var något ansträngt. Hans andra hustru talade om "di små kryba och di store trollen"!

Ett av Berndt Nilssons barn i första äktenskapet hette Britta. Hon var född 1819. Britta Berndtsdotter gifte sig med Lars Johansson på gården Angrimseröd i Långelanda socken. Gården hade anor från medeltiden och var den enda i socknen som varit klosterhemman, under Dragsmarks kloster. Lars Johansson var född 1821. En av hans anfäder var Jöns Gullbrandsson, Vråland, om vilken Folke Almegius har skrivit en bok (bondekrönika). En annan var Erik Bamse, vars avkomlingar ägde Kåröd på 1500- och 1600-talen. Som så många på Orust var Lars inte bara bonde utan också skeppare. Han hade en galeas som hette Familjen. Eftersom han var en av de första som fraktade kakel från England fick han ibland tillnamnet "Kakel-Lars". Han var också verksam som kommunalpolitiker.

Hustrun Britta kom genom giftermålet bort från den mindre välvilliga styvmodern. Hon led av astma och reste ibland till Norge för att kurera denna. Makarna Johansson fick tre döttrar: **Alida**, **Karolina** och **Lovisa**, kallad Lovis (min farmor). Lovis var född 1851.

Angrimseröd ligger på en bergknalle och i äldre tid hade gården inte någon närbelägen brunn. Man måste därför bära vatten från en bäck. Lovis hade på äldre dar besvär med sina fötter, vilket hon skyllde på det myckna vattenbärandet. När det var torra på Angrimseröd måste flickorna där dessutom gå med ok och spänner och hämta vatten ända från Hålebäcken. Då brukade pojkar i boden på Stillingsön komma och hjälpa dem, och det blev månskenspromenader.

Angrimseröd såldes så småningom - förmodligen vid Lars Johanssons frånfalle - och familjen flyttade. Med tiden hamnade alla systrarna i Göteborg. Britta avled 1893 hos dottern Karolina och hennes familj på Landsväggsgatan 6.

Alla systrarna valde militärer

Märkligt nog valde alla tre systrarna underofficerer som äkta män. Alida gifte sig med **Emil Fahlström**, Karolina med **Gustaf Linde** (född 1851), som kom från Tjörn, och Lovis med **Otto Torstensson** (född 1854).

Fahlström var en duktig ryttare och ridlärare. Linde tyckte om att tälja i trä. Han var en spontan, trivsamt och jovialisk person. Torstensson var en av ca 12 söner till en byggmästare, som också hade brännvinsbränneri, i Färingtofta i Skåne. Han fick gå i läroverk i Ängelholm. Både Torstensson och Fahlström hade tidvis fackliga uppdrag.

När regementet 1895 flyttade till den nybyggda kasernen vid Kviberg för Fahlströms till regementet i Jönköping, där beföringsmöjligheterna ansågs större, medan Lindes och Torstenssons följde med till Kviberg. Till en början hade man lägenheter inne på kasernområdet, men sedan bosatte man sig utanför detta. Fruarna for med ångbåt på Sävveån in till Göteborg, när de skulle göra större inköp.

Bosättning på Stillingsön

Militärer blev tidigt pensionerade, och efter deras pensionering byggde alla tre familjerna sig hus med vackra fruktträdgårdar på ärvd mark på Stillingsön. De fick namnen **Kullen**, **Lindero** och **Nybo**. Nybo byggdes 1906. Husen uppfördes rätt nära varandra på vänster sida av vägen mot badorten. Familjerna Fahlström och Torstensson anlade mindre jordbruk, medan Gustaf Linde ägnade sig mycket åt träsniderier. Efter fru Lindes död sålde Linde sitt hus, men uppförde senare ett nytt på tomten intill.

I ett av husen var familjerna stora med många ungdomar. Men man drabbades också - som många vid denna tid - av sjukdomar, som man då hade svårt att behandla. Till stor del skedde detta före Stillingsötiden. Lindes hade fem döttrar: Anna, Inger, Maja, Britta och Sara. Anna avled i lungsjukdom och Inger i brusten blindtarm. Torstenssons hade barnen Alida (Alli), Helga, Torsten, Eva och Gustaf (den senare uppkallad efter gudfadern Gustaf Linde). Alli dog i lungsjukdom och Helga i difteri. Fahlströms var barnlösa. Fruen, Alida, dog i lungsjukdom 1903.

Fahlström gifte sedan om sig med sin systerdotter Maria (kallad **Maja**). Han var en gladlynt och lättsam person, och såg mycket bra ut, och makarna kom bra överens trots ålderskillnaden. Även det andra äktenskapet blev barnlöst. Efter makens död hade Maja under ett par år en sybehörsaffär på Kullen.

Länge fanns det bland de tre Angrimerödssystrarnas barn enbart döttrar. När Lovis till sist fick sina två söner glädde hon sig därför mycket.

Lovis Torstensson

Lovis var också - liksom sin mor - mycket stolt över sin härstamning från Kåröd, som varit säteri, och ansåg sig vara "utav stånd"! Länge hade hon en schartauansk förkärlek för enkelhet och för kläder i svart, som barnen dock så småningom lyckades mildra. Hon ansåg också att valborgsmässoeldar var en hednisk sed! Däremot var Lovis road av att dansa, och hon dansade mycket bra, fast hon med tiden blev rätt korpulent. Hon var också road av att fara ut och fiska vid Smätta. En annan favoritsysselsättning var att åka bil med dottern Eva. "Men det måste gå fort, annars är det inget roligt!" förklarade hon. Helst av allt ville hon se havet. Någon gång for de till Morlanda och besökte den blinda Liva Winborg, som Lovis kände. Lovis var sällskapsdam åt fröken Wright.

Umgänge och sällskapsliv

Familjerna umgicks med folket på Kåröd, som man delvis hade släktband till, och med släkten på Stillingsö badort och på Ögården. Eva Torstensson och Sara Linde, som var jämnåriga, blev varje sommar bjudna till Ögården för att plocka moreller. Andra goda vänner var familjen Wallerius, som hade en ståtlig villa nära Kåröd kile. Fru Wallerius var sällskapsmänniska och tyckte om att ordna glada fester. Barnen i familjerna blev också nära vänner. Olika spel, som bridge, kille och vira, var populära i sällskapslivet och skänkte förströelse. Ibland kom Johan på Dammen och slog sig ned i köket på Nybo för att prata och berätta historier. Det tyckte Lovis var trevligt. Bröd-Selma och Tuppe-Tilda gick omkring i gårdarna och sålde sina varor.

Lars Torstensson

Utdrag ur vårt släktregister - III

1.3	Berndt Nilsson, g.m. kusinen	f 2 april 1789	d 16 feb 1867	
Maka 1	<u>Inger Johanna Larsdotter,</u> <u>Resteröd</u>	f 16 okt 1795	d 15 jan 1835	
Barn				
1.3.1	Brita Berndtsdotter	f 27 aug 1815	d ?	
1.3.2	Olof Berndtsson	f 16 dec 1816	d ?	
1.3.3	Johanna Berndtsdotter	f 19 mar 1819	d	1819
1.3.4	Johanna Berndtsdotter	f 23 okt 1820	d ?	
1.3.5	Lars Berndtsson	f 12 feb 1823	d 23 maj 1834	
1.3.6	Nicklas Berndtsson	f 16 mar 1825	d	1904
1.3.7	Christina Berndtsdotter	f 6 jun 1827	d	1905
1.3.8	Sophia Berndtsdotter	f 2 maj 1829	d 12 mar 1884	
1.3.9	Anna Maria Berndtsdotter	f 15 nov 1831	d 2 jun 1834	
1.3.10	Anna Maria Berndtsdotter	f 24 nov 1834	d 12 mar 1835	
.....				
Maka 2	<u>Johanna Maria Hansdotter</u> <u>Östra Bogane</u>	f 23 okt 1811	d	1891
Barn				
1.3.11	Lars Berndtsson	f 4 maj 1837	d	1839
1.3.12	Helena Carolina Berndtsdotter	f 10 nov 1838	d	1839
1.3.13	Lars Bernzon	f 17 jun 1840	d 7 jul 1919	
1.3.14	Helena Carolina Bernzon	f 18 jun 1842	d 18 jan 1934	
1.3.15	Hans Berndtsson	f 9 maj 1845	d	1930
.....				
1.3.2	Var timmerman, seglade på Väneren, senare skeppare i Kungälv			
1.3.13	Skeppare			
1.3.13	Hemmansägare o. handlande, Stillingsön			

1.4	Maja Nilsson	f 3 nov 1791	d 6 jul 1856	
Make	<u>Anders Åkerström,</u> <u>Hälle, Ljung</u>	f 8 jun 1788	d	1844
Barn				
1.4.1	Sophia Maria Åkerström	f 27 jan 1817	d ?	
1.4.2	Karolina Albertina Åkerström	f 28 maj 1819	d 22 maj 1862	
1.4.3	Niclas Åkerström	f 13 jun 1823	d 24 feb 1853	
1.4.4	Johanna Matilda Åkerström	f 14 mars 1826	d 9 okt 1855	
.....				
1.4.3	Styrman, dog i Rio de Janeiro			

NYBÖRJARYDKARE

Jag tänkte berätta lite om hur det kom sig att jag började dyka. Egentligen är det lite märkligt att just jag skulle börja med detta. Jag har alltid varit lite misstänksam mot vatten och är därför ingen vidare bra simmare. Visst, när jag sett undervattensbilder på TV har jag - som många andra - tyckt att "visst det ser ju fint ut, men det är inget för mig!". Hur kommer det sig då att jag nu har kommit till ett PADI Advanced Open Water certifikat och att jag har loggat 39 dyk varav de flesta på den svenska östkusten, några på västkusten och några i Egypten?

Så vitt jag kan minnas började det hela hösten 1993. I september det året var jag i Grekland på seglingssemester under två veckor. Vi seglade runt bland Cykladerna sydost om Attika. De övriga i sällskapet var ute och snorklade men jag avböjde alla dylika förslag för egen del, men en viss nyfikenhet infann sig tydligen i alla fall, efteråt ångrade jag att jag inte tog en titt under ytan!

I november bar det av till Saudi Arabien för att besöka mamma som slagit ner bopålamorna där sedan nästan ett år. Under besöket genomförde vi en inrikesresa som bl.a. förde oss till Jeddah vid Röda havet. Vi bodde under några dagar i ett hus nära stranden, ja egentligen vi korallrevet för det är vad det var. Här gick det inte att undvika att se de färgglada fiskarna och korallerna ens från land! Med allt detta så uppenbart serverat var det bara att ge sig ut och snorkla, och det var en upplevelse! Jag vet inte hur länge jag låg i vattnet i olika omgångar för att bara ligga där och titta. Efter denna upplevelse var jag ofta nere i bassängen i Ryjadh för att öva med snorkelutrustningen, men sedan bar det av hemåt och Sverige i december inbjuder som bekant inte direkt till några vattenäventyr.

Under hela 1994 hände just ingenting på vattenfronten, så det blev 1995 utan att någon utveckling kunde skönjas. Jo, en viktig händelse inträffade, min kompis Torbjörn gjorde ett prova på dyk i Eilat under december '94 vilket kommer att få betydelse senare i denna historia. Under våren 1995 började jag, Lars och just Torbjörn diskutera en gemensam semesterresa för sommaren, vad jag minns tittade vi redan då på lite resor som erbjöd dykkurser men de avfärdade vi till förmån för en vecka på Cypern under juli månad.

Det blev på Cypern det hände, efter att ha legat på stranden i några dagar började vi bli lite rastlösa varför vi fann en dykbutik som drevs av några britter och som erbjöd prova på dyk. Vi anmälde oss alla tre för att prova på dykning dagen innan hemresan. Vi åkte ut till en brygga inne på en brittisk militärbas för att dyka på ett pansarfordon som låg på botten alldeles utanför. Efter en kort instruktion fick vi ta på utrustningen och det var dags att gå i vattnet. Utrustningen är ju ganska tung som man blir ganska klumpig var första lärdomen. Väl i vattnet var det dags att börja lita på utrustningen dvs att andas under vatten, det tog åtskilliga minuter i anspråk innan det var möjligt att andas naturligt i den främmande miljö. Men till slut kunde vi alla simma ut i vattnet och sjunka ner mot botten fem meter ner.

Det var alldeles otroligt, jag som aldrig trivts speciellt bra i vatten var nu på havsbotten - låt vara på fem meters djup. Vi hade brödbitar med för att locka fram fiskar och mycket riktigt kom det ett fiskstim för att titta på oss. Den gamla pansarfordonet tittade vi också på men mest var vi koncentrerade på att försöka kontrollera vårt djup. Nybörjare har ofta problem med det som kallas flytkraften, det handlar om att försöka bibehålla sitt djup med hjälp av dykvästen och den egna andningen. Detta var en princip som vi - milt sagt - inte behärskade till fullo... Resultatet av detta blev att vi alla tre flöt upp till ytan och ner till botten okontrollerat allt medan vår instruktör bevakade varje rörelse vi gjorde.

Erfarenheten varade i ca en halvtimme och lämnade oss med en fantastisk upplevelse och - i mitt fall - med rejäla öronproblem. Öronen slog lock kontinuerligt i en månad efter detta första dyk, det var inte bara flytkraften jag inte hade koll på utan även tryckutjämning av öronen.

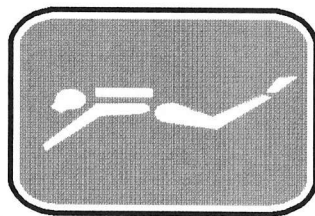
Väl hemkommen anmälde vi oss alla tre till grundkurs i dykning hemma i Uppsala som genomfördes under hösten 1995. Den givna höjdpunkten av kursen var i slutet av oktober när vi examinerades under en helg ute i Kapellskär där vi dök i Östersjön för första gången. Sikten var bedrövlig och det hängde snö i luften, något annorlunda förhållanden än Cypern m.a.o. Vidare var vi nu utrustade med torrdräkt för att uthärda det kalla vattnet. Efter mängder med övningar i vattnet motsvarande de vi genomfört tidigare under kursen i bassäng var det dags för

den första simturen utan intstruktör där jag och min parkamrat Torbjörn tog oss ut på en liten egen upptäcktsfärd. Certifikatet var sedan klart!

Det ser kanske lite enkelt ut det där med att ta certifikat så jag kanske skall fylla på med vad som hände. För att få gå kursen är det nödvändigt att passera ett läkarbesök och ta lungröntgen, detta för att förebygga eventuella problem. Sedan var det fem kurstillfällen som omfattade ca 2,5 timmars teorigenomgång och ca 2 timmars bassängövningar. Till varje teorigenomgång hör ett teoriprov där föregående veckas teori testas. Under sista träffen skriver man ett prov där hela teoridelen av kursen testas. Får jag skryta lite? Jo, jag hade alla rätt på veckoproven och bara två fel på slutprovet, vilket gjorde mig till bäst på kursen, i teori. Efter allt detta var det dags för helgen i Kapellskär med fyra dyk i havet.

Så gick det till när jag blev dykare. Sedan dess har jag gått ytterligare en kurs, varit i Egypten och dykt vid Sinai kusten. I år har jag köpt egen utrustning och dykt en del här hemma i Sverige mest på östkusten, men en helg i Smögen i slutet av september gav mersmak på västkusten.

Mikael Lundgren

NEW YORK - BANGKOK. EN JÄMFÖRELSE

Genom mitt arbete, mjukvaruutveckling för banker, har jag fått möjlighet att få bo i två av de största och mest spännande städerna i världen. Jag har tillbringat sammanlagt 18 månader i Bangkok, Thailand och 3 månader i New York och tänkte nu drista mig till att redogöra för skillnader och likheter mellan dessa två metropoler.

Båda städerna tror sig ha världens största trafikproblem, men det är utan tvekan Bangkok som har den största rätten till den titeln. Sista fredagen i månaden blir det helt enkelt stop. Det är svårt att förstå hur man kan stå stilla i 15-20 minuter åt gången. 3-4km kan lätt ta en timme eller mer. Det varma vädret gör att det sällan är tilltalande att ta sig fram till fots. New York klarar sig tack vare sitt utomordentliga tunnelbanenät.

Gnagare är ett problem i alla stora städer, men det förvånade mig att det skulle bli i New York som jag skulle få påhälsning hemma i köket, på 10:e våningen, av en sådan, en mus. I det tropiska landet fann jag dem som närmast springande under en trall på en restaurang när jag satt och åt.

En av de mest påtagliga skillnaderna är mentaliteten. Superlativen har sin huvudstad i New York där det mesta är antingen 'bäst', 'störst' eller 'mest berömt' i världen. Knappast något av dessa påståenden är sant, men det bekymrar inte newyorkaren. Han vill gärna tro att resten av planeten cirklar runt Manhattan. Asiaterna har en mer behärskad syn på sig själva.

Jag är road av att prova restauranger av olika nationaliteter. Båda städerna erbjuder en rik variation, där den amerikanska staden vinner på sin kanske unika mångfald. Vad gäller det egna köket tar thailändarna en lätt seger med en rikedom av rätter som aldrig, under 18 månader, upphörde att förvåna mig. De erbjuder kanske det kryddstarkaste köket i hela världen vilket var ett problem till en början men till sist en upplevelse. Amerikanska steaks och hamburgare lärde man sig ganska snart...

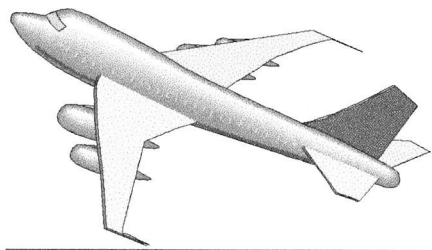
Något som Bangkok saknar är riktigt bra parker att kunna vistas i. Central Parks betydelse för New York kan nog knappast underskattas med massor av folk mest hela tiden. Här är det mycket spännande att ägna sig åt att titta på folk. Hit gick jag snudd på varje helg. Kul var bland annat det diskotek, som pågick varje

pågick varje helgdagseftermiddag, där det dansades med rollerblades (rullskridskor). Alla möjliga stilar, klädsel och personligheter visade här upp sina konster. Rent generellt var man inte blyg med att visa upp vad man är duktig på. Jag anpassade mig och fann mig giva kurs i jonglering!

På underhållningsfronten har New York mer att erbjuda en västerlänning, med enastående muséer och teaterföreställningar. Fast visst är det lite charmigt att gå på en thailändsk biograf där inför varje föreställning alla reser sig till bilder på kungen, ackompanjerat av nationalsången!

Sammanfattningsvis kan sägas att Bangkok är mer spännande och New York lättare att tillgodogöra sig.

Magnus Lundgren

Bidrag till Kåröd-Hede bladet i form av innehåll

Den här gången har vi fått in lite fler bidrag till vårt släktblad. Förhoppningen är dock att framgent få betydligt fler artiklar. Vad som behövs är både släktkrönikor och vad som händer inom slakten idag. De äldre kan ge oss släkthistorik, anekdoter och liknande. De yngre kan dela med sig av t. ex. sina reseäventyr, sturididen, yrkesval och annat som kan vara intressant att läsa om. Börja redan NU att fundera över vad just Du kan bidra med! Skicka gärna in Era artiklar tidigt så att det går lätt att redigera och planera tidningen för att kunna göra den så läsvärd som möjligt. Har Ni någon rolig bild, så skicka gärna den också, orglet kan naturligtvis fås i retur. Naturligtvis kommer vi att fortsätta med släktöversikten. Skicka Era bidrag till Barbro Lundgren enligt nedanstående adress. Jag dristar mig att tacka redan på förhand! Samtidigt vill jag önska Er allt gott under det kommande året.

Barbro Lundgren

KÅRÖD-HEDE Släktförening, c/o Barbro Lundgren
Postvägen 4 D, 447 33 Vårgårda

Ordförande B-O Bengtson, 0303 - 77 30 21
Vice Ordförande Olof Johnard, 031 - 40 75 06
Skr./Kassaförv. Barbro Lundgren, 0322-62 08 03
Arkiv Gunnar Josefsson, 0304 - 43 040
Klubbmästare Henrik Johnard 0520 - 28 863

Släktföreningens postgiro 942614-9

KÅRÖD-HEDEs hemsadress på Internet
www.algonet.se/~magnuslu/karod-hede

Ansvariga: Magnus Lundgren, e-mail magnuslu@algonet.se
Mikael Lundgren, e-mail dalran@hem.passagen.se
Barbro Lundgren, e-mail barbro.lundgren@mark.mail.telia.com

KÅRÖD-HEDE-Bladet

Ansvarig utgivare: B-O Bengtson

Vi önskar alla kära släktingar

**GOD JUL OCH
GOTT NYTT ÅR 1998**

Brita o Bengt Olof Bengtson

Kerstin o Harry Berg

Ragnhild Byholt m. fam.

Berit o Göran Carlsson

Ulla o Lasse Dahlqvist

Inger Eliasson

Anne Frahm

Birgitta o Torsten Gustafsson

Ulla, Kalle o Gunnar Hagsköld

Ingrid, Johan o Ylva Hagsköld

Henny o Gert Johnard

Birgitta o Olof Johnard

Marie o Mattias Johnard Sidén

Ruth o Gunnar Josefsson

Barbro Lundgren

Mikael o Magnus Lundgren

Märta Wogenius

